

Handel zagraniczny transformacja biznesu międzynarodowego
Zdzisław W. Puślecki

Spis treści

Wstęp 11

Rozdział 1. Wokół nowego modelu funkcjonowania Światowej Organizacji Handlu 15

1.1. Wprowadzenie 15

1.2. W kierunku zmian funkcjonowania Światowej Organizacji Handlu 17

1.3. Ograniczanie neoprotekcyjizmu rolnego Unii Europejskiej 19

1.4. Zmiany systemu płatności bezpośrednich Wspólnej Polityki Rolnej UE a zobowiązania wobec Światowej Organizacji Handlu 24

1.5. Bezpieczeństwo żywnościowe, doskonalenie łańcucha dostaw żywności, wzrost znaczenia porozumień bilateralnych i wzmocnienie rozwiązań normatywnych 26

1.6. Zwiększanie integralności i przejrzystości instrumentów pochodnych na rynkach towarowych 28

1.7. Zakończenie 30

Rozdział 2. Tendencje do wzrostu protekcyjizmu regulacyjnego w handlu międzynarodowym 33

2.1. Wprowadzenie 33

2.2. Protekcyjizm regulacyjny w handlu międzynarodowym 34

2.3. Współpraca w dziedzinie normalizacji 40

2.4. Porozumienie Światowej Organizacji Handlu w sprawie technicznych barier handlowych oraz Porozumienie Sanitarne i Fitosanitarne 41

2.5. Ochrona środowiska naturalnego w regulacjach Światowej Organizacji Handlu 42

2.6. Nowe podejście do harmonizacji przepisów technicznych oraz do systemu oceny zgodności w Unii Europejskiej 45

2.7. Potrzeba gruntownej przebudowy funkcjonowania Światowej Organizacji Handlu i międzynarodowej wymiany handlowej 49

2.8. Nowa rola Grupy G-20 51

2.9. Zakończenie 56

Rozdział 3. Konkurencyjność Unii Europejskiej w XXI w. 57

3.1. Wprowadzenie 57

3.2. Unia Europejska wobec USA i Japonii 58

3.3. Innowacje i zatrudnienie w Unii Europejskiej 60

3.4. Wspólna Polityka Rolna a konkurencyjność Unii Europejskiej 62

3.5. Wzrost roli usług w Unii Europejskiej 64

3.6. Unia Europejska wobec konkurencyjności Brazylii, Rosji, Indii i Chin 66

3.7. Funkcjonowanie Unii Europejskiej w ramach reguł Światowej Organizacji Handlu w XXI w. 73

3.8. Zakończenie 74

Rozdział 4. Unia Europejska a bezpieczeństwo ekonomiczne 77

4.1. Wprowadzenie 77

4.2. Wokół przeciwdziałania niestabilności cen surowców 77

4.3. Inicjatywy Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa surowcowego 81

4.4. Zakończenie 86

Rozdział 5. Interakcje i współpraca w systemie innowacyjnym 89

5.1. Wprowadzenie 89

5.2. System innowacyjny a proces innowacyjny 90

5.3. System innowacyjny na poziomie regionu 92

5.4. Alianse technologiczne, komplementarne i addytywne oraz konsorcja badawczo-rozwojowe 93

5.5. Consulting i wiedzochłonne usługi biznesowe 95

- 5.6. System innowacyjny a wzrost konkurencyjności państwa 96
- 5.7. Charakter procesu innowacyjnego a konkurencyjność przedsiębiorstw 105
- 5.8. Zakończenie 111

Rozdział 6. Usługi we współczesnym rozwoju gospodarczym 113

- 6.1. Wprowadzenie 113
- 6.2. Sektor usług w gospodarce 114
- 6.3. Między liberalizacją i protekcjonizmem przepływów usługowych 126
- 6.4. Zakończenie 135

Rozdział 7. Delokalizacja (offshoring) usług 137

- 7.1. Wprowadzenie 137
- 7.2. Ogólna charakterystyka delokalizacji usług 137
- 7.3. Formy wydzielania funkcji biznesowych firm za granicę 142
- 7.4. Motywy, korzyści i ograniczenia przenoszenia usług za granicę 144
- 7.5. Kierunki przenoszenia funkcji biznesowych za granicę 148
- 7.6. Kontrowersje wokół offshoringu 153
- 7.7. Zakończenie 156

Rozdział 8. Spójność ekonomiczna i społeczna Unii Europejskiej 159

- 8.1. Wprowadzenie 159
- 8.2. Spójność ekonomiczna i społeczna Unii Europejskiej w nowych uwarunkowaniach rozwojowych 160
- 8.3. Czynniki wzrostu konkurencyjności Unii Europejskiej 161
- 8.4. Nowy program reform gospodarczych 168
- 8.5. Zakończenie 169

Rozdział 9. Osłabienie Unii Europejskiej, USA i Japonii w warunkach recesji oraz światowe skutki kryzysu i prognozy rozwoju gospodarczego 171

9.1. Wprowadzenie 171

9.2. Unia Europejska w obliczu recesji gospodarczej 172

9.3. Stany Zjednoczone Ameryki w obliczu recesji gospodarczej 177

9.4. Stany Zjednoczone w warunkach pandemii COVID-19 183

9.5. Japonia wobec recesji gospodarczej 188

9.6. Światowe skutki kryzysu i prognozy rozwoju gospodarczego 190

9.7. Dylematy rozwojowe Unii Europejskiej 197

9.8. Budżet Unii Europejskiej na lata 2014–2020 203

9.9. Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2021–2027 w świetle wieloletnich ram finansowych i instrumentu odbudowy (Next Generation) 205

9.10. Zakończenie 210

Rozdział 10. Unia Europejska w nowej epoce merkantyizmu i regionalizmu ekonomicznego 213

10.1. Wprowadzenie 213

10.2. Unia Europejska wobec celów i zadań ekonomicznych Rosji 214

10.3. Unia Europejska a wzrastająca potęga Chin we współczesnym świecie 217

10.4. Wokół strefy euro w kontekście neomerkantyizmu 219

10.5. Zakończenie 225

Rozdział 11. Unia Europejska a interesy narodowe Federacji Rosyjskiej 227

11.1. Wprowadzenie 227

11.2. Relacje Unii Europejskiej z Rosją – ujęcie ogólne 227

11.3. Zarys stosunków ekonomicznych 229

11.4. Interesy narodowe Rosji 231

11.5. Polityczne wykorzystywanie surowców energetycznych przez Rosję 234

- 11.6. Zależności konkurencyjne w sferze energetycznej 238
- 11.7. Stanowisko Unii Europejskiej w kwestiach energetycznych 241
- 11.8. Uwarunkowania energetycznych perspektyw konkurencyjnych 247
- 11.9. Rosja w czasie pandemii COVID-19 i jej budżetowe założenia makroekonomiczne na lata 2021–2023 251
- 11.10. Zakończenie 257

Rozdział 12. Unia Europejska a Chińska Republika Ludowa 261

- 12.1. Wprowadzenie 261
- 12.2. Dynamiczny rozwój gospodarczy Chińskiej Republiki Ludowej 262
- 12.3. Polityczno-prawne podstawy stosunków dwustronnych 266
- 12.4. Czynniki i instrumenty dwustronnej zagranicznej polityki ekonomicznej 272
- 12.5. Stosunki handlowo-ekonomiczne 275
- 12.6. Przekształcenia struktury towarowej handlu zagranicznego 280
- 12.7. Pogłębianie współpracy ekonomicznej 288
- 12.8. Unia Europejska wobec Chin w warunkach kryzysu gospodarki światowej 289
- 12.9. Zakończenie 291

Rozdział 13. Perspektywy stosunków ekonomicznych między Unią Europejską a Chinami w warunkach pandemii COVID-19 293

- 13.1. Wprowadzenie 293
- 13.2. Wpływ zmian na stosunki dwustronne 294
- 13.3. Możliwości dalszego rozwoju współpracy 300
- 13.4. Stosunki ekonomiczne między Unią Europejską a Chinami w czasie pandemii 302
- 13.5. Rozszerzanie reform i pogłębienie rozwoju Chin w odpowiedzi na pandemię 311
- 13.6. Perspektywy rozwoju Chin a przemysł wysokich technologii na Zachodzie 314
- 13.7. Zakończenie 316

Rozdział 14. Kontrowersje wobec chińskiej inicjatywy Nowego Jedwabnego Szlaku 319

14.1. Wprowadzenie 319

14.2. Sytuacja na Morzu Południowochińskim 319

14.3. Interesy chińskie 323

14.4. Gwadar Port – kluczowy punkt Nowego Jedwabnego Szlaku 328

14.5. Kontrowersje wokół Nowego Jedwabnego Szlaku 330

14.6. Nowy Jedwabny Szlak a Polska 333

14.7. Powrót systemu trybutarnego? 336

14.8. Ocena Nowego Jedwabnego Szlaku 337

14.9. Rozwój infrastruktury 338

14.10. Kraje mogące wpaść w pułapkę zadłużenia 339

14.11. Pasa i Szlak a możliwości kryzysu zadłużenia na świecie 341

14.12. Opozycja państw Zachodu wobec Nowego Jedwabnego Szlaku 341

14.13. Kompleksowe porozumienie inwestycyjne Unii Europejskiej z Chinami w kontekście realizacji inicjatywy Pasa i Szlaku 343

14.14. Perspektywy Pasa i Szlaku w obliczu pandemii COVID-19 345

14.15. Zakończenie 349

Rozdział 15. Konsekwencje pandemii COVID-19 dla gospodarki światowej 353

15.1. Wprowadzenie 353

15.2. Wpływ zakłóceń w krajach Azji Wschodniej na „zarażenie łańcucha dostaw” 354

15.3. Rozmiary szoku w gospodarce światowej w czasie pandemii 357

15.4. Konsekwencje pandemii dla Polski i Unii Europejskiej 360

15.5. Zróżnicowane nasilenia wstrząsu w Chinach i szoku globalnego w czasie pandemii 369

15.6. W kierunku nowej dynamicznej gospodarki światowej 373

15.7. Zakończenie 375

Rozdział 16. Nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne w walce z pandemią COVID-19 i wzrost ich perspektywicznego znaczenia 377

16.1. Wprowadzenie 377

16.2. Sztuczna inteligencja i internet rzeczy w walce z pandemią 377

16.3. Budowa sieci piątej generacji – 5G w obliczu pandemii 385

16.4. Zakończenie 395

Rozdział 17. O kapitalizmie inwigilacyjnym 397

17.1. Wprowadzenie 397

17.2. W kierunku kapitalizmu inwigilacyjnego 397

17.3. Nowoczesna technologia w inwigilacji społeczeństwa – System Zaufania Społecznego 408

17.4. Zakończenie 416

Podsumowanie 419

Summary 435

Bibliografia 437